

Re:VIEW

CSR projects

Εισάγοντας την εγγύτητα στη θεωρία των Stakeholders

Οι ηθικές προκλήσεις, που ολοένα και αυξάνονται στο πρόσφατα διαμορφωμένο οικονομικό κλίμα, αντανακλούν την ηθική των επιχειρήσεων και το πνεύμα της θεωρίας του management.

Μάλιστα, σε τέτοιο βαθμό, που αρκετοί συναινοούν πως πολλά θα μπορούσαν να γίνουν για να αποσαφηνιστεί η αβεβαιότητα ή το χάσμα που υπάρχει στην υπάρχουσα θεωρία ή ακόμη και να προσθέσουν μια καινούργια θεωρία. Αυτές οι θεωρίες περικλείονται υπό την έννοια-θεσμό της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, αποτελώντας τη ρυθμιστική αρχή στην πρακτική των Shareholder/Stockholder, Stakeholder και της θεωρίας Κοινωνικού Συμβολαίου.

Η σημασία της θεωρίας των Stockholder/Shareholder θα συνεχίσει να είναι αποδεκτή, εφ' όσον τα χρήματα κάποιων άλλων βρίσκονται σε κίνδυνο. Εντούτοις, το περιθώριο βελτίωσης στους εταιρικούς στόχους Κοινωνικής Ευθύνης συνεχίζει να έχει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον.

Οι πελάτες συνεχίζουν να διαδραματίζουν έναν αυξανόμενο ρόλο υψηλών προσδοκιών από τις επιχειρήσεις, με την εξέλιξη της διαδικτυακής διασύνδεσης των Stakeholders παγκοσμίως. Η Stakeholders Theory's θα συνεχίσει να προσθέτει ερωτήματα για τη σχετικότητα της επιχειρησιακής διαχείρισης και τα μελλοντικά προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, που χρήζουν έγκρισης από τους μετόχους.

Κατανόηση της ηθικής

Το θεμελιώδες εμπόδιο που αντιμετωπίζει η τρέχουσα θεωρία των Stakeholders είναι η κατανόηση της ηθικής. Η δυτική φιλοσοφία, προερχόμενη από την αρχαία ελληνική, μέχρι σήμερα είχε σχεδόν επικεντρωθεί στην ορθολογιστική ικανότητα (από κάθε άποψη). Το εμπειρικό στοιχείο είχε επί-

σης συμπεριληφθεί, αλλά η φιλοσοφία σαν πάθος για γνώση, μέχρι πολύ πρόσφατα, είχε παραμελήσει οποιαδήποτε συζήτηση για τα συναισθήματα. Τα συναισθήματα είναι πολύ σημαντικά σε οποιοδήποτε τμήμα της φιλοσοφίας. Το «κίνημα» αυτό είχε εκδηλωθεί στην πλέον απόλυτη μορφή του, στον τομέα των οικονομικών θεωριών, όπως για παράδειγμα τη θεωρία της λογικής επιλογής.

Εντούτοις, καμία περιγραφική θεωρία δεν μπορεί να παραμελήσει τα συναισθήματα, ιδιαίτερα όταν το θέμα είναι η ηθική, όπου η ηθική συμπεριφορά καθοδηγείται από το συναίσθημα της προστάσις και φροντίδας, όπως το παρουσιάζουμε στην αποκαλούμενη Proxy Principle: «Η ηθική συμπεριφορά καθοδηγείται από ένα συναίσθημα προστάσις, που είναι ένα συναίσθημα εγγύτητας σε κάτι ή σε κάποιον».

Η Proxy Principle είναι περιγραφική και υπονοεί ότι η ερώτηση για τη θεωρία των Stakeholders δεν πρέπει να αναπτύσσεται γύρω από τον τεχνικό ρόλο που έχουν οι άνθρωποι για την επιχείρηση -είτε αυτή είναι υπαλλήλου, πελάτη, είτε προμηθευτή- ούτε ποιο τύπο νομικής ή συμβατικής σχέσης έχει κάποιος με μια ομάδα ανθρώπων. Θα πρέπει αντί αυτού να ερευνηθεί το συναίσθημα εγγύτητας που οι άνθρωποι έχουν για την επιχείρηση, ως μια ηθική οντότητα. Η φύση αυτού του συναίσθηματος εγγύτητας δεν χαρακτηρίζεται από την τεχνική ή τη νομική σχέση των ανθρώπων με την επιχείρηση, αλλά θα μπορούσε σε πολλές περιπτώσεις

Το θεμελιώδες εμπόδιο που αντιμετωπίζει η τρέχουσα θεωρία των Stakeholders είναι η κατανόηση της ηθικής. Η δυτική φιλοσοφία, προερχόμενη από την αρχαία ελληνική, μέχρι σήμερα είχε σχεδόν επικεντρωθεί στην ορθολογιστική ικανότητα (από κάθε άποψη). Το εμπειρικό στοιχείο είχε επίσης συμπεριληφθεί, αλλά η φιλοσοφία σαν πάθος για γνώση, μέχρι πολύ πρόσφατα, είχε παραμελήσει οποιαδήποτε συζήτηση για τα συναισθήματα

να μοιραστεί στις ομάδες των Stakeholders - ανεξάρτητα από το πόσο ευρεία ή στενά είναι τα όρια.

Το συναίσθημα της εγγύτητας είναι ένα αποτέλεσμα περίπλοκων σχέσεων μεταξύ διαφορετικών παραμέτρων, που αποτελούν μια πραγματικότητα για οποιαδήποτε οντότητα, είτε πρόκειται για ανθρώπους είτε για Οργανισμούς.

Για μερικούς ανθρώπους, το να μοιραστούν μια ισχυρή ιδεολογική εγγύτητα σε μια επιχείρηση, όπως την Pirate Bay, ή το να συμμετάσχουν σε μια ισχυρή γενετική εγγύτητα με την άγρια φύση, που θα είχε ως αποτέλεσμα να υποστηρίξουν τη WWF. Άλλοι άνθρωποι παρακινούνται από το άμεσο αποτέλεσμα, γιατί δεν αισθάνονται εγγύτητα στον ακαδημαϊκό κόσμο, ενώ άλλοι μπορεί να αισθανθούν ιδιαίτερα συνδεδεμένοι με ένα συγκεκριμένο πολιτισμό -όπως τη δημιουργικότητα- που καθοδηγεί το συναίσθημα της φροντίδας τους, ώστε να μένουν στην ίδια περιοχή της πόλης που μένει η τάξη των δημιουργικών ανθρώπων. Σε όλες τις περιπτώσεις, αυτή η αλληλεπίδραση μεταξύ των συναισθημάτων εγγύτητας, σε όλες αυτές τις διαστάσεις, καθοδηγεί το συναίσθημα της φροντίδας.

Κατά συνέπεια, ένας υπάλληλος είναι όχι μόνο υπάλληλος με ορισμένες λειτουργικές και νομικές αξιώσεις και συμφέροντα, αλλά και πρόσωπο με τις ποικίλες βαθμίδες εγγύτητας στην επιχείρηση. Με βάση αυτό που η επιχείρηση ορίζει ως η σφαίρα εγγύτητας -π.χ. η ιδεολογία, κοινωνικότητα, κουλτούρα και χρονική προοπτική που παρακινεί την επιχείρηση- είναι για τη διοίκηση πιο αποδοτικό να επικεντρωθεί στους ανθρώπους μέσα και έξω από την επιχείρηση που μοιράζονται σε μεγάλο βαθμό την ίδια εγγύτητα, αυτό που λέμε οι-

κογένεια εγγύτητας, από το να επικεντρωθούν σε γενικές κατηγορίες Stakeholders, επειδή πραγματικά ενδιαφέρονται. Ως αποτέλεσμα, αυτά είναι τα νόμιμα ενδιαφέροντα στα οποία μια επιχείρηση πρέπει να δώσει προσοχή, όχι μόνο ηθικά, αλλά και οικονομικά. Διοικώντας την εταιρεία με βάση την οικογένεια εγγύτητας, χτίζει τη συγγένεια, ενισχύοντας το δεσμό σου στο εμπορικό σήμα, προσεγγίζοντας ταυτόχρονα ανθρώπους που μοιράζονται τις ίδιες αξίες με εσένα -και τα δύο έχουν σημαντική αξία για την εταιρεία. Σε αυτή την προοπτική, ο διαχωρισμός μεταξύ της θεωρίας μετόχων-συμμετόχων, από τη μια πλευρά, και τη θεωρία συμμετόχων, από την άλλη, γίνεται λιγότερο επιφανής. ⚡

Επιχειρηματική Ηθική

Ο Nicolai Peitersen είναι προσκεκλημένος ομιλητής του συνεδρίου «CEO & CSR Money Conference 2010 - CSR 2.0: Η εποχή της Εταιρικής Αειφορίας & Υπευθυνότητας», που θα πραγματοποιηθεί στις 11 Ιουνίου, στην Αθήνα. Στο πλαίσιο μιας νέας εποχής για την Εταιρική Υπευθυνότητα στο εργαστήριο, θα συζητηθεί η ανάγκη δημιουργίας ενός συστήματος διαχείρισης της επιχειρηματικής ηθικής, που θα ποσοτικοποιεί την ηθική απόδοση μιας εταιρείας, προσφέροντας μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα από αυτή της μετοχής σε μετόχους και λοιπούς κοινωνικούς εταίρους.